

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **X. T. L.**, narozený dne ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
naposledy pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Balková
zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem
se sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2018, č. j. OAM-89/LE-LE05-LE26-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Advokátu Mgr. Jindřichu Lechovskému, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, který byl ustanoven žalobcovým zástupcem, se přiznává odměna ve výši 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou blanketní žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 7. 9. 2018. Zároveň požádal o ustanovení advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského svým zástupcem.
2. V **doplnění žaloby** žalobce prostřednictvím ustanoveného zástupce Mgr. Lechovského namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření na str. 3-4 napadeného rozhodnutí považoval žalobce za zavádějící, nedostatečné a neúplné.
3. Princip výjimečnosti zajištění podle čl. 15 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), se promítá v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž *„ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření“*. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie, a to logickým a přezkoumatelným způsobem. Žalovaný této povinnosti nedostál a při vyhodnocení klíčových okolností žalobcovy pobytové historie a jeho zajištění dospěl ke zjevně nesprávným a zavádějícím závěrům.
4. Žalovaný především vůbec nezhodnotil to, že si žalobce nebyl vědom svého nelegálního pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“). Skutečnost, že si nebyl vědom svého nelegálního pobytu a předpokládal, že neexistuje žádné vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění, je zcela zásadní a vnáší nové světlo na posouzení skutečnosti, že se na území ČR nacházel nelegálně, ovšem nikoli vědomě, což vyplývá mj. z toho, že nijak nebrojil proti rozhodnutí správního soudu o zamítnutí své žaloby, ačkoliv by si tak prostým podáním kasační stížnosti mohl zařídit další legální pobyt na území ČR. Žalovaný tedy zcela nepodloženě vycházel z toho, že si snad žalobce měl být vědom svého nelegálního pobytu na území ČR, což by skutečně nasvědčovalo tomu, že se hodlá skrývat a se správními orgány nemá v zájmu spolupracovat.
5. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení a přiznal odměnu ustanoveného zástupce ve specifikované výši.
6. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** s podanou žalobou nesouhlasil a měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Byl přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů žalovaný vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán v rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

7. Žalobce byl dne 19. 5. 2018 zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem jeho zajištění byla skutečnost, že dne 18. 5. 2018 při kontrole totožnosti nepředložil žádný doklad totožnosti a následnou lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že je veden v Evidenci nežádoucích osob s platností do dne 15. 2. 2020, jelikož mu bylo rozhodnutím správního orgánu v roce 2016 uloženo správní vyhoštění na dobu dvou let, přičemž rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 17. 1. 2018 a žalobci byla stanovena lhůta na vycestování v délce 30 dnů, ovšem tento nevycestoval. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude dále mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.
8. Z výše uvedených důvodů správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný připomněl, že „v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadatelí brozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“ (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 5 Azs 24/2008). Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 7 Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
9. K námitce, že žalovaný dostatečně nezvážil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný uvedl, že se s danými skutečnostmi plně vypořádal ve svém rozhodnutí, kde mj. uvedl, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčilo žalobcovo naprosté nerespektování právního řádu i jemu zákonem uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, a to především s odkazem na jeho historii na území ČR.
10. Pro řízení odkázal žalovaný na spisový materiál, měl za to, že postupoval v souladu s právními předpisy, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.
11. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nežádal nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).
12. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
13. Předmětné ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*
14. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadatelí o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*

15. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 19. 5. 2018 zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že dne 18. 5. 2018 byl kontrolován hlídkou OPKPE Praha na stanici metra Kačerov, na výzvu hlídky nepředložil žádný doklad totožnosti a lustrací v příslušných evidencích bylo následně zjištěno, že je veden v Evidenci nežádoucích osob (ENO) s platností do dne 15. 2. 2020, jelikož mu bylo rozhodnutím ze dne 31. 8. 2016 uloženo správní vyhoštění na dobu dvou let. Z tohoto důvodu byl žalobce dne 18. 5. 2018 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude opětovně mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění, jak již činil v minulosti.
16. Dne 20. 5. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl pouze své osobní údaje.
17. Žalobní námitky žalobce se vztahovaly k tomu, zda nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Soud při posuzování žalobních námitek vycházel ze skutečnosti, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: *„Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). [...] Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. [...]“*. Podle bodů 15 a 20 preambule přijímací směrnice má být zajištění výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že *„[v] případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“*, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, *„mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“*. Tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.
18. Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí v té části, která se vztahovala k neúčinnosti zvláštních opatření (str. 4-5), a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr o neúčinnosti zvláštních opatření. Shledal, že žalobce neoprávněně pobýval na území ČR bez pobytového oprávnění a v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, přičemž tedy mařil výkon správního rozhodnutí. Z důvodů podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany usuzoval, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se vyhoštění a dosáhnout propuštění ze

zajištění. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce v rámci řízení o vyhoštění výslovně uvedl, že mu ve vycestování z ČR a návratu do vlasti nic nebrání. Také v předchozím řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl pouze ekonomické důvody a snahu o legalizaci svého pobytu v ČR. Během řízení o zajištění pak rovněž prohlásil, že pokud bude muset vycestovat, vrátí se zpět ke svým rodičům, žádnou obavu z pronásledování či vážné újmy tedy evidentně nepociťoval. Po zadržení za účelem realizace vyhoštění pak ovšem podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Dále dle vlastní výpovědi pak na území ČR vykonával neoprávněně výdělečnou činnost. Je tedy zcela zřejmé, že nejen že až dosud na území ČR neplní své zákonné povinnosti, ale vědomě dlouhodobě porušoval i veškeré povinnosti a omezení uložené mu rozhodnutími správních orgánů. Nelze se tedy domnívat, že žalobce náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu. Závěrem žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ke sp. zn. 1 Azs 349/2016.

19. Žalovaný správní orgán tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu. V případě žalobce se jednalo o závažné okolnosti a nebylo zjištěno nic, co by správní orgán či soud mohlo vést k případnému upuštění od zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Dokonce ani v žalobě žalobce žádnou takovou okolnost hodnou zřetele nezmínil.
20. Ani směrnice, ani zákon o azylu dále nikde nestanoví, čím mají příslušné orgány zdůvodňovat neúčinnost zvláštních opatření a důvodnost zajištění. K závěru o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vedly žalovaného veškeré okolnosti uvedené na str. 1-5 napadeného rozhodnutí. Podle směrnice je třeba nejprve posoudit možnost uložení alternativních opatření a až poté je možné žadatele zajistit, což žalovaný učinil. Částečné překrývání důvodů, pro něž byla shledána účelovost žádosti, a důvodů neúčinnosti zvláštních opatření bylo posvěceno i Nejvyšším správním soudem, který shledal, že klíčovou otázkou je, zda argumentace v neprospěch alternativ zajištění může sama o sobě obstát, zda je konzistentní a individualizovaná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 8 Azs 114/2017-35, bod 17 a násl.). V nyní projednávané věci žalovaný shromáždil dostatek informací o žalobcově pobytové historii na území ČR, která nebyla nikterak krátkodobá a během níž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, neboť porušoval režim pobytu cizinců na území ČR a povinnosti s takovým pobytem související. Skutková zjištění byla dostačující pro závěr, že mírnější opatření nebudou účinná. Žalovaný správní orgán hodnotil žalobcovu pobytovou historii jako celek a zohlednil veškeré relevantní a závažné okolnosti z jejího průběhu.
21. Dále nelze souhlasit s námitkou, že si žalobce nebyl vědom toho, že na území ČR pobýval nelegálně, jelikož mu bylo rozhodnutím ze dne 31. 8. 2016 uloženo správní vyhoštění na dobu dvou let, přičemž toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 17. 1. 2018 a žalobci byla stanovena lhůta na vycestování v délce 30 dní.
22. Lze uzavřít, že žalovaný se s možností uložení zvláštních opatření žalobci vypořádal v mezích zákona dostatečně a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy, včetně žalobcovy pobytové historie na území ČR, a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné.

23. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.
25. Součástí žaloby byl návrh žalobce na ustanovení právního zástupce. Usnesením ze dne 25. 6. 2018, č. j. 17 A 94/2018-17, byl žalobci zástupcem ustanoven Mgr. Jindřich Lechovský, advokát. Podle § 35 odst. 9 zákona s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování advokátem stát. Proto byla ustanovenému zástupci výrokem III. tohoto rozsudku přiznána odměna za zastupování za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč/úkon (porada včetně převzetí a přípravy zastoupení; doplnění žaloby) a náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 1 428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí 8 228 Kč. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 20. července 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně